

της αντίστασης που εμφανίζεται στην κοινωνία απέναντι σε κάθε πραγματική αλλαγή.

~~Δεν υπάρχει μόνο έλλειμμα εμπιστοσύνης ανάμεσα στους θεσμούς και στην κοινωνία, αλλά και ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες, όσο και στις κάθε λογής ομάδες συμφερόντων που συγκροτούν την κοινωνία σε εθνικό, όσο και τοπικό επίπεδο. Σε ένα περιβάλλον γενικευμένης καχυποψίας και ισχυρής βεβαιότητας για την μεγάλη απόσταση ανάμεσα στα λόγια και στις πραγματικές προθέσεις όλων κανένας δεν θυσιάζει κανένα κεκτημένο για να πετύχει οποιαδήποτε αλλαγή. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις πρέπει να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να επενδύουν, να μην τα περιμένουν όλα από το κράτος. Όμως, δεν εμπιστεύονται το κράτος σε ό,τι αφορά την σταθερότητα της φορολογικής πολιτικής, όπως και το κράτος δεν εμπιστεύεται τους επιχειρηματίες σε ό,τι αφορά την φοροδιαφυγή. Έτσι όμως δεν μπορεί να δημιουργηθεί μια κοινωνική δυναμική ώστε να συγκλίνουν οι στόχοι όλων των «παικτών» και να συμβάλουν στη σύγκλιση και στη διαμόρφωση μιας κοινωνίας με περισσότερες ικανότητες και υπεύθυνους πολίτες.~~

Δημοκρατία διαψεύστηκε στην πρόβλεψή της ότι θα επιτύχει ρυθμό ανάπτυξης 5%. Και ο σημερινός, χαμηλότερος από άλλοτε ρυθμός, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε έργα και προγράμματα, που είχαν σχεδιασθεί από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αν δεν υπήρχαν θα ήταν πολύ χαμηλότερος. Ο ρυθμός των επενδύσεων έχει μειωθεί. Μειώθηκαν επίσης οι πόροι για τις δημόσιες επενδύσεις. Περιορίστηκε η ταχύτητα απορρόφησης του Γ΄ ΚΠΣ. Τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης στις 8 Δεκεμβρίου δείχνουν ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει σοβαρό κίνδυνο απώλειας πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στην πορεία υλοποίησης των έργων. Το ισοζύγιο των ξένων άμεσων επενδύσεων, τις οποίες κατά τη Νέα Δημοκρατία δεν επιδίωκε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και θα επιτύγχανε η ίδια, ^{ωρών} εξελίχθηκε κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2005 αρνητικά. Η εκροή ήταν μεγαλύτερη από την εισροή.

Είναι τυχαίες οι εξελίξεις αυτές; Όχι. Αιτία είναι το γεγονός ότι η σταθερότητα της οικονομίας, η προβλεψιμότητα των εξελίξεων, ο αποτελεσματικός έλεγχος των ελλειμμάτων και του υψηλού πληθωρισμού συναντούν όλο και περισσότερες δυσκολίες. Τα δημόσια έσοδα υποχώρησαν, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε. Ο πληθωρισμός έφτασε τα επίπεδα του 4%, οι διαθέσιμοι πόροι έχουν μειωθεί, η

παράδειγμα, η εθελουσία έξοδος στον ΟΤΕ με την οποία η κυβέρνηση υποτίθεται ότι έδωσε τέλος στην πλήρη απραξία η οποία χαρακτήρισε το πρώτο έτος της διακυβέρνησής της: Η εθελουσία συναντά διαρκώς νέα εμπόδια. Όχι μόνο είναι μια αμφιλεγόμενη επιλογή, αλλά και δεν μπορεί να προχωρήσει.

Η γενική εικόνα είναι μείωση του ρυθμού ανάπτυξης και των δημοσίων επενδύσεων, συμπίεση εισοδημάτων, υψηλή ανεργία, αυξημένη φορολογία. Η αντιμετώπιση των οικονομικών θεμάτων γίνεται με τρόπο ευκαιριακό – για παράδειγμα, σήμερα τιτλοποιήσεις, αύριο όχι τιτλοποιήσεις. Μπορεί λοιπόν να πείσει η κυβέρνηση ότι οδηγεί τη χώρα προς την πραγματική σύγκλιση, προς την μείωση της ανεργίας, την επιτάχυνση της ανάπτυξης και την αύξηση των εισοδημάτων; Ο κεντρικός στόχος που θα έπρεπε να έχει η χώρα έχει εγκαταλειφθεί. Η κυβέρνηση ειδικεύεται σε τακτικούς ελιγμούς και σε ασκήσεις ύφους τις οποίες προετοιμάζει μέσα από μετρήσεις κοινής γνώμης και τις οποίες στην συνέχεια αξιολογεί με άλλες μετρήσεις κοινής γνώμης. Οι έρευνες είναι απαραίτητες στην πολιτική, όμως δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την πολιτική. Ποια σχέση μπορεί να έχει αυτή η νοοτροπία διακυβέρνησης με τις αυξημένες υποχρεώσεις που έχει σήμερα ένα κράτος – μέλος της Ένωσης και μάλιστα στα

πλαίσια μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας; Μια «διακυβέρνηση ύφους» χωρίς ουσία συσσωρεύει προβλήματα τα οποία από ένα σημείο και μετά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν απλώς με περισσότερο «ύφος».

Φίλες και φίλοι,

Θέλω να τονίσω και πάλι ότι η πρόοδος της χώρας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευρωπαϊκή εξέλιξη. Η ευρωπαϊκή εξέλιξη καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το γενικότερο πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται η χώρα μας. Επιπλέον, δημιουργεί πρότυπα, θέτει στόχους και κατευθύνσεις, δίνει νέες λύσεις. Όπως ανέφερα και στην αρχή, η προσπάθειά μας για να προχωρήσουμε στο αύριο και να πετύχουμε την σύγκλιση εξαρτάται από την πορεία και τις επιλογές της Ένωσης στις οποίες έχουμε λόγο. Έναν λόγο, που όμως δεν εκφράζουμε σήμερα, ένα δικαίωμα που δεν το ασκούμε με αποκλειστική ευθύνη της κυβέρνησης. Για πρώτη φορά από το 1981 η Ελλάδα μοιάζει τόσο έντονα σαν να έχει αποσυρθεί από τα ευρωπαϊκά δρώμενα.